

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TRANSILVANIA DIN BRAȘOV
1.2 Facultatea	DREPT
1.3 Departamentul	DREPT
1.4 Domeniul de studii de ¹⁾	DREPT
1.5 Ciclul de studii ²⁾	MASTER
1.6 Programul de studii/ Calificarea	DREPT ȘI DIPLOMAȚIA DEZVOLTĂRII DURABILE (în limba engleză) / MASTERAT ÎN DREPT ȘI DIPLOMAȚIA DEZVOLTĂRII DURABILE (în limba engleză)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	IMPACTUL INTELIGENȚEI ARTIFICIALE ASUPRA DREPTURILOR FUNDAMENTALE (DIADREPT2)							
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Roxana MATEFI							
2.3 Titularul activităților de seminar/ laborator/ proiect	Conf. dr. Roxana MATEFI							
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ³⁾	DCA
							Obligativitate ⁴⁾	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/ laborator/ proiect	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/ laborator/ proiect	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					56
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					118
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					2
3.7 Total ore de activitate a studentului	208				
3.8 Total ore pe semestru	250				
3.9 Numărul de credite ⁵⁾	10				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	• utilizarea noțiunilor juridice generale, a legislației incidente, precum și a jurisprudenței și doctrinei relevante

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• sală de curs dotată cu tablă/videoprojector
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	• acces la suportul de curs și la legislație și jurisprudență; • sală de curs dotată cu tablă/videoprojector

6. Competențe specifice acumulate (conform grilei de competențe din planul de învățământ)

Competențe profesionale	Cp.1 cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare și în cadrul acestora a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului, utilizarea adecvată a limbajului specific în comunicarea cu medii profesionale diferite R.1.1 să cunoască aprofundat noțiunile și instituțiile specifice DIADREPT2; R.1.2 să descrie conceptele, teoriile și metodologiile utilizate în DIADREPT2; R.1.3 să definească și să clasifice teoriile, paradigmele și principiile utilizate în DIADREPT2; R.1.4 să identifice normele juridice din sistemul de drept european și a principalelor instrumente juridice internaționale din DIADREPT2; R.1.5 să definească conceptele și să analizeze aprofundat aceste concepte, precum și a metodele și teoriile utilizate în interpretarea și compararea instituțiilor din dreptul european și internațional; R.1.6 să identifice sursele de informare în domeniul dreptului (legislației, doctrinei și jurisprudenței), aplicabile la o problemă de drept, inclusiv utilizarea bazelor de date juridice Cp.2 utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi în contexte mai largi asociate domeniului R.1.2.1 să utilizeze limbajul juridic de specialitate pentru explicarea și interpretarea conceptelor și teoriilor specifice DIADREPT2; R.1.2.2 să utilizeze conceptele și teoriile din domeniul juridic, pentru explicarea și interpretarea textelor de lege (normelor juridice) europene și internaționale; R.1.2.3 să explice și să interpreteze normele juridice europene și internaționale prin utilizarea cunoștințelor însușite în DIADREPT2; R.1.2.4 să interpreteze raportul dintre instituțiile DIADREPT2 și cele specifice ale altor state prin utilizarea metodelor comparative și interpretative; R.1.2.5 să explice și să interpreteze sursele de informare din DIADREPT2 (legislația, doctrina și jurisprudența), referitoare la o problemă de drept concretă; R.1.2.6 să explice și să interpreteze modul în care fenomenul juridic se intersectează cu situațiile de fapt (modul în care o situație de fapt dobândește semnificații în plan juridic) Cp.3 utilizarea integrată a aparatului conceptual și metodologic, în situații incomplet definite, pentru a rezolva probleme teoretice și practice noi R.1.3.1 să utilizeze limbajul juridic de specialitate în elaborarea unor argumentări specifice în DIADREPT2; R.1.3.2 să aplice teoriile, principiile și conceptele DIADREPT2 într-un context determinat; R.1.3.3 să identifice prevederile legale din legislația europeană și internaționale specifice DIADREPT2, aplicabile într-un context determinat; R.1.3.4 să realizeze corelații și comparații între instituții ale sistemului de drept european și ale celui de drept internațional într-un context determinat, cu utilizarea metodelor și tehnicilor specifice DIADREPT2; R.1.3.5 să selecteze informațiile juridice necesare pentru rezolvarea unei probleme concrete în cercetarea aprofundată a DIADREPT2; R.1.3.6 să soluționeze problema de DIADREPT2 pe care o ridică o situație de fapt Cp.4 utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii constructive R.1.4.1 să utilizeze limbajul juridic de specialitate pentru evaluarea conceptelor, teoriilor și metodelor consacrate în DIADREPT2; R.1.4.2 să analizeze datele preliminare, să le interpreteze, să realizeze clasificări și delimitări conceptuale specifice DIADREPT2; R.1.4.3 să realizeze studiul juridic și să distingă între prevederile relevante față de cele irelevante care au incidență în rezolvarea unor situații specifice DIADREPT2; R.1.4.4 să interpreteze și să evalueze metodele specifice ce pot fi utilizate pentru determinarea raportului dintre instituțiile DIADREPT2 la nivel european și internațional; R.1.4.5 să evalueze critic textele din legislație, doctrină și jurisprudență, referitoare la o problemă concretă de DIADREPT2; R.1.4.6 să realizeze selecția corectă și argumentată între mai multe soluții care pot fi date unei situații de fapt specifice DIADREPT2 Cp.5 elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative R.1.5.1 să folosească limbajul juridic de specialitate în elaborarea proiectelor profesionale specifice DIADREPT2; R.1.5.2 să elaboreze proiecte profesionale cu utilizarea teoriilor, principiilor și metodelor specifice DIADREPT2; R.1.5.3 să elaboreze proiecte profesionale cu utilizarea legislației europene și a celei internaționale în vigoare specifice DIADREPT2; R.1.5.4 să elaboreze proiecte profesionale cu utilizarea metodelor de comparare a legislației europene și a internaționale DIADREPT2; R.1.5.5 să elaboreze proiecte profesionale utilizând legislația, doctrina și jurisprudența din sfera DIADREPT2; R.1.5.6 să elaboreze un studiu și / sau proiect profesional pornind de la încadrarea juridică a unei situații de fapt specifice DIADREPT2 Cp.6 exercitarea responsabilă și autonomă a atribuțiilor specifice profesiei juridice R.1.6.1 să execute sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și independență profesională; R.1.6.2 să-și asume roluri/funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții; R.1.6.3 să-și controleze și gestioneze procesul de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale
-------------------------	---

Competențe transversale	Ct.1 autonomie și responsabilitate pentru executarea sarcinilor profesionale în condiții de muncă în echipă, autonomie restrânsă, distribuirea sarcinilor și responsabilităților și asistență calificată la îndeplinirea obiectivelor R.1.1 să-și însușească capacitatea de a lucra independent, beneficiind doar de o minimă îndrumare, pentru obținerea informațiilor bibliografice, jurisprudențiale sau legislativă necesare îndeplinirii unei sarcini specifice asociate unuia din domeniile juridice; R.1.2 să aibă capacitatea de a-și identifica propriile surse și resurse de învățare; R.1.3 să aibă capacitatea de a reflecta asupra progreselor realizate în procesul de învățare; R.1.4 să deprindă principiile, normele și valorile specifice „lucrului bine făcut”, respectiv strategiile de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și valorilor codului de etică profesională Ct.2 interacțiune socială, care presupune familiarizarea cu rolurile și responsabilitățile asumate în condițiile muncii în organizații și/sau instituții; absolvenții trebuie să aibă capacitatea R.2.1 să folosească în mod corect limbajul și terminologia specifice domeniului juridic, astfel încât să poată comunica și interacționa cu alte persoane în cadrul unor echipe centrate pe realizarea unor sarcini comune; R.2.2 să dezbată conținuturile unor monografii, cursuri, manuale, studii de caz etc. din domeniul juridic, demonstrând capacitatea de înțelegere și transmitere a conținuturilor respective; R.2.3 să prezinte argumente în fața unei audiențe alcătuită din persoane cu niveluri diferite de pregătire și educație, astfel încât, prin limbajul juridic folosit, să se poată face înțeles și de alte categorii de persoane; R.2.4 să demonstreze abilități de lucru în echipă atât prin activitățile curriculare, precum participarea la realizarea unor proiecte comune, cât și prin activități extra-curriculare; R.2.5 să demonstreze asimilarea tehnicilor de relaționare în grup, a capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă Ct.3 conștientizarea nevoii de formare profesională și științifică continuă și de utilizare eficientă a resurselor și tehnicilor pentru dezvoltarea profesională și personală continuă pe parcursul întregii vieți R.3.1 să-și însușească și să utilizeze metode și tehnici eficiente de învățare; R.3.2 să-și dezvolte abilități de autocontrol permanent și conștient cu privire la motivațiile pentru învățare, prin raportare la propriile obiective de dezvoltare profesională și personală; R.3.3 să realizeze distincții între date, informații și cunoaștere și să aplice tehnici de gestionare a acestora; R.3.4 să conștientizeze motivațiile extrinseci și intrinseci ale învățării continue.
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din competențele specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• aplicarea cunoștințelor teoretice în analiza și soluționarea problemelor practice privind impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor fundamentale; • conștientizarea de către student a rolului Inteligenței Artificiale în cadrul societății actuale, a impactului tot mai evident al acesteia și analiza potențialului vătămător asupra drepturilor fundamentale.
7.2 Obiectivele specifice	• dobândirea de cunoștințe și noțiuni aprofundate în sfera Inteligenței Artificiale și a impactului pe care aceasta îl generează asupra drepturilor fundamentale; • realizarea unor comentarii, eseuri și proiecte de cercetare pe teme din sfera impactului Inteligenței Artificiale asupra drepturilor fundamentale. • studentul să-și formeze și dezvolte capacitatea de analiză și sinteză; • studentul să-și dezvolte capacitatea de a realiza eseuri, proiecte de cercetare cu tematică în domeniu.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr de ore	Observații
1. Inteligența Artificială – Concept. Aspecte introductive.	Prelegere participativă, dezbateri, expunere, problematizare, exemplificare	2	-
2. Inteligența Artificială – Aplicații și tehnologii. Aspecte pro și contra utilizării.	Idem	2	-
3. Cadrul legal european în materia	Idem	2	-

Inteligenței Artificiale I			
4. Cadrul legal european în materia Inteligenței Artificiale II			
5. Inteligența Artificială și Drepturile fundamentale.	Idem	2	-
6. Inteligența Artificială vs. Dreptul la viață privată – Abordare teoretică	Idem	2	-
7. Inteligența Artificială vs. Dreptul la viață privată – Abordare practică.	Idem	2	-
8. Inteligența Artificială vs. Dreptul la liberă circulație – Abordare teoretică			
9. Inteligența Artificială vs. Dreptul la liberă circulație – Abordare practică			
10. Dreptul la liberă exprimare din perspectiva impactului A.I.	Idem	2	-
11. Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor la egalitate și nediscriminare. Abordare teoretică și practică. - I	Idem	2	-
12. Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor la egalitate și nediscriminare. Abordare teoretică și practică. - II	Idem	2	-
13. Impactul AI asupra dreptului la protejarea datelor cu caracter personal – I	Idem	2	-
14. Impactul AI asupra dreptului la protejarea datelor cu caracter personal – II	Idem	2	-
Bibliografie			
1. Peter Norvig, Stuart Russell, Artificial Intelligence – A Modern Approach, Ed. Pearson, ed. a 4 a, 2021.			
2. Animesh Mukherjee, Juhi Kulshrestha, Abhijnan Chakraborty, Srijan Kumar, Ethics in Artificial Intelligence: Bias, Fairness and Beyond, Ed. Springer, 2023.			
3. Paula Boddington, AI Ethics A Textbook, Ed. Springer Verlag, Singapore, 2023.			
4. Custers Bart, Law and Artificial Intelligence: Regulating AI and Applying AI in Legal Practice, Ed. Springer, 2022.			
5. Nikos Th. Nikolinakos, EU Policy and Legal Framework for Artificial Intelligence, Robotics and Related Technologies – The AI Act, Ed. Springer, 2023.			
6. Roxana Matefi, Drepturile personalității și oportunitatea consacrării lor legislative în diferite state, Revista Universul Juridic, nr. 2/2020.			
7. Roxana Matefi, Utilizarea Inteligenței Artificiale pentru detectarea stărilor emoționale ale persoanelor. Potențiale riscuri asupra drepturilor fundamentale ale omului, Revista Universul Juridic, nr. 7/2023.			
8. Roxana Matefi, Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor la egalitate și nediscriminare în lumina Propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme armonizate privind Inteligența Artificială (Legea privind Inteligența Artificială) și de modificare a anumitor acte legislative ale Uniunii, Revista Universul Juridic, nr. 7/2021.			
9. Roxana Matefi, Drepturile digitale și protecția lor în mediul online, în reprezentarea cetățenilor UE, Revista Universul Juridic nr. 5/2022.			
8.2 Seminar/ laborator/ proiect	Metode de predare-învățare	Număr de ore	Observații
1. Inteligența Artificială – Concept. Aspecte introductive.	Dezbateri, expunere, problematizare, exemplificare, studiu de caz	1	-

2. Inteligența Artificială – Aplicații și tehnologii. Aspecte pro și contra utilizării.	Idem	1	-
3. Cadrul legal european în materia Inteligenței Artificiale I	Idem	1	-
4. Cadrul legal european în materia Inteligenței Artificiale II	Idem	1	-
5. Inteligența Artificială și Drepturile fundamentale.	Idem	1	-
6. Inteligența Artificială vs. Dreptul la viață privată – Abordare teoretică	Idem	1	-
7. Inteligența Artificială vs. Dreptul la viață privată – Abordare practică.	Idem	1	-
8. Inteligența Artificială vs. Dreptul la liberă circulație – Abordare teoretică	Idem	1	-
9. Inteligența Artificială vs. Dreptul la liberă circulație – Abordare practică	Idem	1	-
10. Dreptul la liberă exprimare din perspectiva impactului A.I.	Idem	1	-
11. Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor la egalitate și nediscriminare. Abordare teoretică și practică. - I	Idem	1	-
12. Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor la egalitate și nediscriminare. Abordare teoretică și practică. - II	Idem	1	-
13. Impactul AI asupra dreptului la protejarea datelor cu caracter personal – I	Idem	1	-
14. Impactul AI asupra dreptului la protejarea datelor cu caracter personal – II	Idem	1	-

Bibliografie

1. Peter Norvig, Stuart Russell, Artificial Intelligence - A Modern Approach, Ed. Pearson, ed. a 4 a, 2021.
2. Animesh Mukherjee, Juhi Kulshrestha, Abhijnan Chakraborty, Srijan Kumar, Ethics in Artificial Intelligence: Bias, Fairness and Beyond, Ed. Springer, 2023.
3. Paula Boddington, AI Ethics A Textbook, Ed. Springer Verlag, Singapore, 2023.
4. Custers Bart, Law and Artificial Intelligence: Regulating AI and Applying AI in Legal Practice, Ed. Springer, 2022.
5. Nikos Th. Nikolinakos, EU Policy and Legal Framework for Artificial Intelligence, Robotics and Related Technologies - The AI Act, Ed. Springer, 2023.
6. Roxana Matefi, Drepturile personalității și oportunitatea consacrării lor legislative în diferite state, Revista Universul Juridic, nr. 2/2020.
7. Roxana Matefi, Utilizarea Inteligenței Artificiale pentru detectarea stărilor emoționale ale persoanelor. Potențiale riscuri asupra drepturilor fundamentale ale omului, Revista Universul Juridic, nr. 7/2023.
8. Roxana Matefi, Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor la egalitate și nediscriminare în lumina Propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme armonizate privind Inteligența Artificială (Legea privind Inteligența Artificială) și de modificare a anumitor acte legislative ale Uniunii, Revista Universul Juridic, nr. 7/2021.
9. Roxana Matefi, Drepturile digitale și protecția lor în mediul online, în reprezentarea cetățenilor UE, Revista Universul Juridic nr. 5/2022.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Prin însușirea conceptelor teoretice și abordarea aspectelor practice incluse în disciplina „Impactul inteligenței artificiale asupra drepturilor fundamentale”, studenții își însușesc un bagaj de cunoștințe consistent necesar aprofundării unor noțiuni, concepte și principii specifice. Cursul respectă conținutul oferit de programele de specialitate din alte țări europene. Cursul există în programa de studii a universităților și facultăților de profil din România.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea și completitudinea cunoștințelor	Evaluare orală, finală, în sesiunea de examene	90%
	Coerența logică, gradul de asimilare al limbajului de specialitate	Participare activă la cursuri	
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate	Evaluare orală în timpul semestrului	10%
	Capacitatea de aplicare în practică	Participare activă la seminarii	
10.6 Standard minim de performanță			
• să dovedească însușirea minimă a materiei; • expunerea orală să nu conțină erori grave; • activitate minimă în timpul semestrului.			

Prezenta Fișă de disciplină a fost avizată în ședința de Consiliu de departament din data de 06.02.2025 și aprobată în ședința de Consiliu al facultății din data de 06.02.2025

Conf. dr. Roxana MATEFI, Decan	Lect. dr. Oana ȘARAMET, Director de departament
Conf. dr. Roxana MATEFI, Titular de curs	Conf. dr. Roxana MATEFI, Titular de seminar/ laborator/ proiect

Notă:

¹⁾ Domeniul de studii - se alege una din variantele: Licență/ Masterat/ Doctorat (se completează conform cu Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare în vigoare);

²⁾ Ciclul de studii - se alege una din variantele: Licență/ Masterat/ Doctorat;

³⁾ Regimul disciplinei (conținut) - se alege una din variantele: DF (disciplină fundamentală)/ DD (disciplină din domeniu)/ DS (disciplină de specialitate)/ DC (disciplină complementară) - pentru nivelul de licență; DAP (disciplină de aprofundare)/ DSI (disciplină de sinteză)/ DCA (disciplină de cunoaștere avansată) - pentru nivelul de masterat;

⁴⁾ Regimul disciplinei (obligativitate) - se alege una din variantele: **DI** (disciplină obligatorie)/ **DO** (disciplină opțională)/ **DFac** (disciplină facultativă);

⁵⁾ Un credit este echivalent cu 25 de ore de studiu (activități didactice și studiu individual).